

Czwartek, 18 lipca 2019 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P9_TA(2019)0004

Sytuacja w Hongkongu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie sytuacji w Hongkongu (2019/2732(RSP))
(2021/C 165/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Hongkongu,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z 12 czerwca 2019 r. w sprawie w sprawie trwających protestów przeciwko reformom w dziedzinie ekstradycji w Hongkongu,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika ESDZ z 1 lipca 2019 r. w sprawie ostatnich wydarzeń w Hongkongu,
- uwzględniając ustawę zasadniczą Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong (SRA), przyjętą 4 kwietnia 1990 r., która weszła w życie 1 lipca 1997 r.,
- uwzględniając wspólne oświadczenie rządu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz rządu Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie Hongkongu z 19 grudnia 1984 r., znane również jako wspólne oświadczenie chińsko-brytyjskie,
- uwzględniając skierowany do Parlamentu Europejskiego i Rady wspólny komunikat Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 8 maja 2019 r. pt. „Specjalny Region Administracyjny Hongkong: sprawozdanie roczne za 2018 r.”,
- uwzględniając wspólne oświadczenie z 21. szczytu UE-Chiny, który odbył się 9 kwietnia 2019 r.,
- uwzględniając rozpoczęty w 1995 r. dialog na temat praw człowieka między UE a Chinami oraz 37. rundę tego dialogu, która odbyła się w dniach 1–2 kwietnia 2019 r. ,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 12 marca 2019 r. pt. „UE-Chiny – perspektywa strategiczna”,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 16 grudnia 1966 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
- uwzględniając powszechny okresowy przegląd praw człowieka w Chinach przeprowadzony przez ONZ w listopadzie 2018 r.,

Czwartek, 18 lipca 2019 r.

- uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że propagowanie praw człowieka, demokracji i praworządności oraz szanowanie ich powinno pozostać centralnym elementem długofalowego partnerstwa między UE a Chinami, zgodnie z zobowiązaniem UE do obrony tych wartości w jej działaniach zewnętrznych oraz w związku z faktem, że Chiny wyrażają zainteresowanie przestrzeganiem tych wartości we własnym rozwoju i we współpracy międzynarodowej;
- B. mając na uwadze, że rząd Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkongu (SRA ChRL) przedłożył projekt ustawy (zmieniającej) z 2019 r. w sprawie zbiegłych przestępców i wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, który ma zmienić ordynację w sprawie zbiegłych przestępców oraz ordynację w sprawie wzajemnej pomocy prawnej;
- C. mając na uwadze, że 9 lipca 2019 r. szefowa rządu Hongkongu Carrie Lam zadeklarowała, że znienawidzone przez większość przepisy są „martwe”; mając na uwadze, że nie oświadczyła ona jednak, że projekt ustawy zostanie wycofany;
- D. mając na uwadze, że proponowany projekt ustawy mógłby ułatwić przekazywanie osób do Chin z powodów politycznych oraz skazywanie ich na łaskę systemu sądowego, w którym poważnie narusza się prawa człowieka; mając na uwadze, że na mocy proponowanych zmian sąd w Hongkongu byłby pozbawiony jednoznacznej, wyraźnej kompetencji i prawnego obowiązku badania kwestii praw człowieka w sprawach, którymi zajmują się sądy w Chinach kontynentalnych lub w innych krajach;
- E. mając na uwadze, że wymiar sprawiedliwości Chin kontynentalnych jest zależny od rządu i Komunistycznej Partii Chin oraz że dochodzi w nim do arbitralnych zatrzymań, tortur i innych form brutalnego traktowania, poważnych naruszeń prawa do sprawiedliwego procesu, wymuszonych zaginięć i różnych rodzajów zatrzymań bez sądu i bez prawa kontaktu;
- F. mając na uwadze, że wielu obywateli Hongkongu, od działaczy prodemokratycznych po przedsiębiorców, obawia się ekstradycji do Chin kontynentalnych;
- G. mając na uwadze, że mieszkańcy Hongkongu wyszli na ulice w bezprecedensowej liczbie, korzystając z podstawowego prawa do gromadzenia się i do protestu; mając na uwadze, że 12 czerwca 2019 r. dziesiątki tysięcy demonstrantów zgromadziło się wokół budynku Rady Ustawodawczej i na sąsiednich ulicach, żeby wezwać rząd do wycofania się z proponowanych zmian w prawie ekstradycyjnym w Hongkongu;
- H. mając na uwadze, że ponad 70 organizacji pozarządowych działających na rzecz praw człowieka, w tym Amnesty International, Human Rights Watch, Human Rights Monitor, Rada Adwokacka Hongkongu oraz Stowarzyszenie Prawnicze Hongkongu, skierowało do szefowej rządu Hongkongu Carrie Lam zbiorowe pismo, w którym domagają się od rządu rezygnacji z projektu ustawy o ekstradycji, ponieważ stwarzałaby ona zagrożenie dla poszanowania praw człowieka;
- I. mając na uwadze, że policja w Hongkongu wykorzystwała brutalne akty przemocy popełniane przez nielicznych demonstrantów jako pretekst do użycia przeciwko pokojowo nastawionej większości zbędnej i nadmiernej siły, w tym gazu łzawiącego, pocisków gumowych, torebek gumowych i gazu pieprzowego, określiła całe wydarzenie mianem zamieszek i dokonała kilkudziesięciu aresztowań; mając na uwadze, że kilka osób zostało oskarżonych o zamieszki, co grozi karą 10 lat pozbawienia wolności;
- J. mając na uwadze, że na przestrzeni lat w Hongkongu odbywały się masowe demonstracje na rzecz demokracji i pełnego wprowadzenia w życie ustawy zasadniczej, w tym protesty zorganizowane w 2014 r. przez tzw. ruch parasolkowy, demonstracje na rzecz wolności mediów, a także m.in. manifestacje sprzeciwu w związku z zaginięciem miejscowych księgarzy;
- K. mając na uwadze, że pod koniec 2015 r. zaginęło czterech mieszkańców Hongkongu, w tym Gui Minhai, oraz jeden nierezydent związany z wydawnictwem Mighty Current i należącą do niego księgarnią; mając na uwadze, że wiele miesięcy później pojawiły się doniesienia, że są oni przetrzymywani w nieujawnionych miejscach w Chinach kontynentalnych; mając na uwadze, że jeden z księgarzy, którzy powrócili do Hongkongu, przeprowadził się na Tajwan z obawy przed ekstradycją;
- L. mając na uwadze, że przepisy ustawy zasadniczej gwarantują ochronę praw człowieka i swobód jednostki; mając na uwadze, że art. 27 ustawy zasadniczej gwarantuje wolność słowa, prasy i publikacji, wolność zrzeszania się i zgromadzeń oraz wolność pochodów i demonstracji; mając na uwadze, że zgodnie z art. 45 i 68 ustawy zasadniczej szef rządu i wszyscy członkowie Rady Ustawodawczej powinni być ostatecznie wybierani w wyborach powszechnych;

Czwartek, 18 lipca 2019 r.

M. mając na uwadze, że UE popiera zasadę „jeden kraj, dwa systemy” oraz wysoki stopień autonomii Hongkongu;

1. wzywa rząd SRA ChRL do wycofania ustawy (zmieniającej) z 2019 r. w sprawie zbiegłych przestępców i wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych;
2. wzywa rząd SRA ChRL do natychmiastowego uwolnienia pokojowych demonstrantów i wszystkich osób przetrzymywanych za pokojowe egzekwowanie prawa do wolności wypowiedzi przed protestami lub w ich trakcie oraz do wycofania wszystkich stawianych im zarzutów;
3. apeluje o niezależne, bezstronne, skuteczne i szybkie dochodzenie w sprawie użycia siły wobec demonstrantów przez hongkońską policję;
4. podkreśla, że UE podziela wiele obaw wyrażonych przez obywateli Hongkongu odnośnie do proponowanych reform w dziedzinie ekstradycji, o czym poinformowała rząd SRA ChRL; podkreśla, że projekt ustawy ma daleko idące konsekwencje dla Hongkongu i jego obywateli, dla UE i cudzoziemców, a także dla zaufania przedsiębiorców do Hongkongu;
5. wzywa Hongkong do zagwarantowania pełnej zgodności przepisów z międzynarodowymi zobowiązaniami w dziedzinie praw człowieka, w tym z postanowieniami Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych (MPPOiP) i Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania;
6. uznaje, że w ostatnich tygodniach tak olbrzymia liczba mieszkańców – szacuje się, że 9 czerwca 2019 r. było to ponad milion osób, a w następnym tygodniu nawet 2 miliony – wyszła na ulice Hongkongu głównie po to, aby wziąć udział w pokojowych masowych demonstracjach, których przyczyną były obawy związane z projektem zmian w prawie ekstradycyjnym;
7. podkreśla, że ogólnie prawa obywateli Hongkongu są przestrzegane; wyraża jednak głębokie zaniepokojenie z powodu ciągłego pogarszania się sytuacji w zakresie praw obywatelskich, praw politycznych i wolności prasy; jest głęboko zaniepokojony niespotykaną dotąd presją wywieraną na dziennikarzy i ich rosnącą autocenzurą, szczególnie w przypadku relacjonowania newralgicznych kwestii dotyczących Chin kontynentalnych lub rządu SRA ChRL;
8. podkreśla, że ustawa zasadnicza gwarantuje wolność słowa, prasy i publikacji, wolność zrzeszania się i zgromadzeń oraz wolność pochodów i demonstracji; wzywa władze Hongkongu i Chin do zapewnienia – w odniesieniu do wszystkich obywateli – ochrony praw człowieka i swobód zapisanych w ustawie zasadniczej;
9. zdecydowanie potępia nieustanną i rosnącą ingerencję Chin w sprawy wewnętrzne Hongkongu, jak również niedawne stwierdzenie Chin, że wspólne oświadczenie chińsko-brytyjskie z 1984 r. jest dokumentem historycznym, a zatem już nie obowiązuje; podkreśla, że wspólna deklaracja zobowiązuje rząd chiński do utrzymania wysokiego stopnia autonomii oraz praw i swobód Hongkongu;
10. w związku z tym z głębokim niepokojem odnotowuje, że kandydatom opozycji, w tym Anges Chow i byłej członkini Rady Ustawodawczej Lau Siu-Lai, nie pozwolono kandydować w wyborach uzupełniających do Rady Ustawodawczej ze względu na ich przynależność polityczną lub poglądy;
11. wzywa UE, jej państwa członkowskie i społeczność międzynarodową do wprowadzenia odpowiednich mechanizmów kontroli wywozu, tak aby uniemożliwić Chinom, a w szczególności Hongkongowi, dostęp do technologii wykorzystywanych do naruszania praw podstawowych;
12. apeluje o systematyczne reformy na rzecz wprowadzenia wyborów bezpośrednich na stanowisko szefa rządu i do Rady Ustawodawczej, zgodnie z zapisami ustawy zasadniczej, oraz o porozumienie w sprawie systemu wyborczego, który będzie w pełni demokratyczny, sprawiedliwy, otwarty i przejrzysty oraz da mieszkańcom SRA ChRL czynne i bierne prawo wyborcze w wyborach na wszystkie stanowiska kierownicze;
13. ponawia apel o natychmiastowe uwolnienie wydawcy Gui Minhaia, obywatela Szwecji;

Czwartek, 18 lipca 2019 r.

14. podkreśla zaangażowanie UE w umacnianie demokracji, w tym państwa prawa, niezależności sądów, podstawowych wolności i praw, przejrzystości oraz wolności informacji i wypowiedzi w Hongkongu;
 15. przypomina, jak ważne jest dalsze podnoszenie przez UE kwestii łamania praw człowieka w Chinach podczas każdego dialogu politycznego i dialogu na temat praw człowieka prowadzonego z władzami chińskimi, zgodnie z zobowiązaniem UE do zajmowania zdecydowanego, jednoznacznego i wspólnego stanowiska w stosunkach z Chinami; przypomina również, że w ramach toczącego się procesu reform i z powodu rosnącego globalnego zaangażowania Chiny podpisały szereg międzynarodowych traktatów dotyczących praw człowieka, przez co przyjęły międzynarodowe ramy w tym zakresie; wzywa zatem UE do dalszego dialogu z Chinami w celu zagwarantowania, że państwo to będzie spełniać swoje zobowiązania;
 16. wzywa wiceprzewodniczącą komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, ESDZ oraz państwa członkowskie do poruszania tych kwestii i prowadzenia dialogu z rządami SRA ChRL i Chin;
 17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi Chińskiej Republiki Ludowej oraz szefowi rządu i zgromadzeniu Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong.
-